

REDACȚIA

Arad, Str. Aulich (Adam)

ABONAMENTUL

Penru Austro-Ungaria
de un an fl. 10; pe
an fl. 5; pe 3, de un
fl. 2.50 pe 1 lună fl.

Nr. de Duminecă pe
an fl. 2.—

Ceasul Român și străin
pe an 40 franci.

Manuscrisurile se înajunod.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Str. Aulich (Adam)

INSERȚIUNILE:

de 1 fir garmond: prima-ora
7 cr.; a doua-ora 6 cr.;
a treia-ora 4 cr. și timbre
de 30 cr. de fiecare pu-
cațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a să ni-
bălate în Arad.

Scrisori nefrancate nu
primim.

TRIBUNA POPORULUI

GINTA LATINĂ ÎN FERBERE.

(Ag.) Ce priveliște interesantă din punctul de vedere al psihologiei politice a popoarelor și a istoriei. Tote patru surorile apusene ale ginte latine se află deodată într-o febră neobișnuită.

În Franția, sora cea mai vestită în lumea modernă, mai ales ca câmp de experiență al sistemelor politice și formelor de stat, decurge ultimul act al unui eveniment, care neînsemnat și cu totul nesimpatic prin eroul sau de competență, totuși patru ani de-arândul ține în frământare, așa zicând nepricepută, întreaga națiune, influențând mai tare de cât ori care alt eveniment însemnat și simpatic, viața publică dinlauntru a țării. Și ajunge la un conflict și la priveliște foarte stranie, neobișnuită: lamura, floarea, reprezentanța supremă a justiției civile, 47 juzi ai Curții de casație găsesse, că lamura, floarea justiției militare, ori cât de sincer ar fi fost însuflețită de iubirea patriei, a osândit pe nedrept un oficer Ovreiu al armatei franceze, acuzat de trădare.

Vorba este: care din aceste două justiții, civilă ori militară, reprezintă mai exact geniul și aspirațiile poporului francez? Îmboldurile psihologice ale căreia dintr'însele prezintă mai mare garanție de vitalitate și de viitor al națiunii, care mai mult de cât ori care alta a jertfit pentru biruința ideilor și alcătuirilor de libertate generală?

Și ți se impune întrebarea: oare numai ovreiul Dreyffuss a suferit în lume nevinovat? Câte milioane de ființe erau supuse la chinuri trupești și sufletești cel puțin tot atât de grele ca ale lui și nici numele lor nu s'a păstrat, necum să fi sguđuit patru ani de zile viața unei națiuni întregi.

Unde e aici deslegarea enigmei psihologice a poporului francez? Cine o va spune precis?

În reprezentanța națională din Italia s'au întâmpat săptămâna trecută mai multe zile de-a rândul niște scene de care parlamentul italian n'a văzut încă: între deputații în sala palatului legislativ de pe Monte Citorio, ținură câte o jumătate de ceas și așa de necruțătoare erau, încât medicii la fața locului trebuiau să pună bandage la vre-o 20 inși și încă de trei ori, fiind de atâtca ori suspendată ședința de la 30 Iunie. Chiar și oameni din cei mai cumpătați, cum e pe partea guvernamentală fostul ministru Sonnino, sau pe partea opoziției moșneagul Zanardelli, fost president al Camerei sub Rudini, au fost culcați la pământ, bătuiți până la sânge; ear' altuia barba cu totul smulsă. Si când după a doua suspendare, presidentul camerei Chinaglio orându-i totuși a treia oară votarea propunerii urgisite și combătute cu

extremă obstrucțiune de către opoziție, când nu mai folosia nimic, deputații opoziției luaseră cu navală de pe tribuna prezidențială urnele de votare și ducându-le sus, la cele de pe urmă bănci, le sparseră.

Atunci numai disolvă presidentul ședința și urmă bătaia a treia. Peste vr'o două ceasuri edițiile separate ale ziarelor anunțau amânarea parlamentului pe timp nedeterminat.

Esa în ce stă rostul acestei înferbentări:

Încă în anul trecut, după cunoscutele turburări, guvernul de atunci, cu Rudini în frunte, așternuse în cameră un proiect de lege pentru regularea dreptului, de intrare și re-uniuni; pentru înfrânarea abuzurilor presei, precum și a agitațiilor social-democratice ale micilor funcționari de la căile ferate, poste și telegrafe, usine etc. Ministerelor Rudini, după el și Canevaro, căzând pe alte motive, le urmă actualul cabinet, al cărui șef este generalul Pelloux. Moștenind pomenitele proiecte de legi și agitațiunile cu pricină întezindu-se biurouri mereu din cauza stărilor economice tot mai grele și apăsătoare, guvernul actual le adusese încă în luna Martie în cameră, unde opoziția le combătu cu armele obstrucțiunii permise de regulamentul camerei. Vezând că nu isbuteste, ministrul-president a exeparat de la Regele decret sau ordonanțe prin care măsurile respective erau să fie proclamate și puse în practică deja la 1 Iulie n. Decretul cu ordonanțele într'adevăr și apărură acum vr'o zece zile, ear guvernul le prezintă în ședința de la 23 Iunie camerei spre aprobare ulterioară. Atunci erupse obstrucția cea afară din cadrele regulamentului parlamentar, ajungând la scenele, pe care le am schițat mai sus cu câteva cuvinte numai, dar din a căror descriere amănunțită în foile străine se poate concluda, că febră opiniunii publice în Italia are caracter amenințător, ba chiar antidinastic, republican.

Caracter aieva revoluționar, negădui, ba chiar mărturisit ca atare de opoziție, are febră spiritelor în Belgia. Eata pe scurt care e rostul ei. Acolo, de vr'o 15 ani, ține puterea în mână și se infruptă din munca altora partidul clerical, care din an în an căuta să scurteze libertățile publice. Când după un șir lung de ani, strigătul după lărgirea dreptului electoral nu mai putu fi înăbușit, guvernul făcuse, acum 6-7 ani, o anumită reformă electorală, cu așa zisul „votul plural“, adică stratele mai sărace și mai puțin culte au numai câte un vot, pe când alegătorii claselor bogate și culte au câte 2 și 3 voturi. Resultatul primelor alegeri făcute după acest sistem a fost, că clericali solidar au dobândit 105 mandate cu 993.897 voturi, pe când opoziția fracționată numai 47 deputați, dar cu 936.237 voturi laolaltă.

Vezându-se așa scurtați, liberalii și sociali-democrații începuseră de nou lupta pentru o lege electorală mai potrivită forțelor faptice ale par-

tidelor. La însuși imboldul regelui Leopold, guvernul elaborase earăși o reformă electorală, dar' așa fel, că prinea partidului clerical să-i fie asigurată o majoritate nesdruncinabilă de cel puțin 38 voturi în cameră pe mai multe decenii. Din prima zi ce fu depus în cameră proiectul de lege al reformei, opoziția începuse obstrucție din cele mai crâncene, ajungând și aici până la bătăi în parlament și la — baricade. Și cu toate acestea, în Belgia nici guvernul reacționar nu a întrebuintat întru năbușirea revoluției aieva armată, ci s'a marginit a scoate pe uliți numai poliție și gendarmi; pe când la noi, în Ungaria, chiar și numai la alegeri se mobilizează mai multe regimente, ba sub Bánffy, în toamna anului 1891, s'a adus armata chiar și din Austria.

Guvernul belgie fu silit să retragă urgisitul proiect de lege despre reforma electorală, asupra căruia era să se înceapă discuția la 5 Iulie. Opiniunea publică și înferbentarea spiritelor cere ca și ministerul să demisioneze. Opoziția, chiar și elementele ei cele mai înverșunate, socialiste, au încetat cu demonstrațiile.

Causele turburărilor din Spania au obârșie curat economică. Aci așa zicând fiecare om se aștepta, că după desfacerea mai a tuturor coloniilor spaniole, cheltuelile pentru armata și marină vor scădea în măsură mare; pe când în realitate, sub pretextul de a „reorganiza armata în contra inamicului din launtru“, ele au fost și mai mult sporite, deși bugetul și altfel este împovărat prin pierderile din ultimul război. Dar și în alte resorturi ale administrației statului actualul cabinet reacționar promovează risipa neproductivă a banilor publici, astfel că nemulțămirea devine din zi în zi tot mai mare, mai ales în cercurile neguțătorești. Acestea din urmă sunt înferbentate prin măsura guvernului, că fără ori-ce genă a scăzut venitul de pe hărțile de valoare ale statului, cea-ce va să zică faliment de stat în formă domoală. Delegații camerilor de comerț au înaintat parlamentului adresa în care cer reforma bugetului și scăderea cheltuelilor cu cel puțin 450 milioane pesetas, declarând fără incunșur, că: „de la capul statului începând până la cel de pe urmă cetățean, cu toții trebuie să aducă jertfe.“

În Spania, înferbentăala nu s'a potolit, și pe semne nici nu se va potoli, căci nicăiri ea acolo jefuirea poporului nu e așa de strajnică, nemiloasă.

Trăsătura comună a mișcărilor în aceste trei de pe urmă țări latine este un fel de pornire republicană, ca și când psihologia lor politică ar inclina să se formeze după aceia a poporului francez.

2072 emigranți. Comisia de asentare din comitatul Sepușului raportând despre recrutarea din anul acesta, dă următoarele cifre: au fost chemați la serviciu 4051. Dintre acestia însă 1927 nu s'au aflat capabili, ear' 2072 nu s'au prezentat, fiind emigrați în America.

Si totuși stăpânirea face politică de colonizare cu — Ciangăii, cari fug în Bucovina și că!

Intărirea alegerii de la Arad.

În „Budapesti Közlöny“ de Sâmbătă a apărut următorul decret:

În urma propunerii ministrului meu de culte și instrucțiune publică, alegerea de episcop al Diecesei aradane gr. or. române săvârșită de către Sinodul gr. or. român din Arad în persoana arhiman-dritului gr. or. român și vicarul Iosif Goldiș, prin aceasta o întăresc.

Dat în Schönbrunn, 22 Iunie 1899.

FRANCISC IOSIF

Wlassics Gyula

Sâmbătă nainte de amiază P. O. Sa d. Iosif Goldiș a și depus jurământul în mâinile M. Sale, de față fiind ministrul Wlassics, contele Széchenyi Mano, ministru a latere, și patru demnitari de Curte. După aceea, M. S. a primit în audiență privată pe viitorul episcop al Aradului.

China în contra Germaniei.

Colosul imperiu chinez, vechiu decând lumea, imperiul cerului, cum se mai zice, destrămat acum și aproape putred, fără multă speranță de reculegere, — a dat zilele acestea un țipet de durere, ce până departe rezună azi prin continentele lumii cunoscute; țipet, ce mai ales în împărăția nemțească vrea și stăruie să fie auzit.

Se știe, că Germania vrea cuceriri, vrea pământ în marele imperiu al Chinezilor. Cam cum este întimpinată în China această tendință de expansiune a Germaniei, o dovedește aceasta un articol, publicat de curând într'un mare ziar chinezesc. Articolul poartă titlul: „China mai întâiu de toate în contra Germaniei trebuie să se prepare de război“ și, între altele, spune următoarele:

„China stă astăzi la acel punct, unde e gata să se facă toată hărburi, întocmai ca oala cea dogită; se sfarmă în bucăți, ca ouele trântite unele de altele. Ori-și-cine, care se interesează de această situație tristă, va zice că, a porni război: ne-ar duce la ruină, a nu-l porni: tot acolo. — După a mea părere, aceasta nu-i permis s'o chibzuim mult; trebuie să începem războiul, ori-și-care ar fi sfârșitul lui! În contra nimicirii numai în război putem să căutăm scutul; ear' în contra rușinei și a ticăloșiei numai într'un război în contra Germaniei. Dacă îmbucătățirea Chinei a luat dimensiuni atât de mari, vina o poartă numai Germania prin cucerirea Iadului. Ei nici că-i pasă, că e învinuită pentru toate aceste nefaste stări de lucruri; pentru dinsa siluirea e mai presus de dreptate. Nici o națiune nu este atât de ticăloasă, ca națiunea germană!... China numai printr'un război poate să fie mântuită... printr'un război în contra Germaniei!“

În Chiau-Ciau nu sunt încă nici 1000 de soldați germani. În cas de război 100 de Chinezi doar' tot vor bate pe un

German, 1000 de Chinezi pe zece Germani... 10.000 de Chinezi pe o sută de Nemți...

Deși Germanii au cucerit Chiau-Ciaul, ei nu sunt acolo decât niște străini; stăpânii țării noi suntem!

Părintele Goldiș pentru dreptul limbei naționale.

După moartea metropolitului Andreiu Șaguna... Procopiu Iovăceviță. Cu prilegiul instalării noului metropolit...

FOIȚA „TRIBUNA POPORULUI“

ULTIMELE SCRISORI ALE LUI JACOPO ORTIS

Traducere de LUCREȚIA RUSSU ȘIRIANU

La două zile după acestea se îmbolnăvii. Tatăl Teresei veni să-l cerceteze și se folosii de ocazie să încerce a-l îndupleca...

maghiară, din cauza căci, după conștiința noastră de biserică, toastele numai în limba națională română a fost iertat să se țină...

Noi suntem de părerea, că, dacă în familie un fiu cu dreptul sau ne dreptul e persecutat de unii sau chiar de toții ceilalți frați ai săi...

La reș xianile acestea dl Michail Beșan a trimis o întimplare ziarului „Lumina“ în care se plânge că e atacat personal pentru toastul ținut în limba maghiară la banchetul metropolitului...

Eu ca unul, ce nu sunt deputat congressional, și numai în calitate de oaspe invitat am participat la acel prânz...

1. Ierarchia în afacerile sale, conform canoanelor și după praxa erezită din vechime, întrebunțează limba poporului.

2. Metropolia noastră, conform canoanelor apostolice și după legile chiar ale statului ungar, la care te provoci este curat națională română.

3. Istoria ne arată, că capii statelor civile și organele lor subalterne — cu puțină excepție — totdeauna au știut îngelime demarcatie între biserică și stat...

4. Este adevărat, că deplinirea scaunului metropolitan e o afacere curat bisericească, și că în cazul de față ea s'a încheiat cu bauchetul aranjat de însuși membrii congresului.

dintr'o familie, sub a cărei protecție dl T. se refugia de prigonirile inamicilor săi... dintr'o familie, sub a cărei protecție dl T. se refugia...

5. Singur D-ta, stimată domnule notar general al congresului, mărturisesc, că toasturile au fost de coloare oficioasă...

„Aceste considerațiuni sunt temelul conștiinței mele de biserică, după care trebuie să repetese, că protinsul exees al dlui Babeș în detrimentul reputațiunii congresului, nu poate fi motiv onest unui deputat congressional la contera altor exees și mai mare prin toastarea în limba maghiară atunci, când toți ceilalți — cu cale sau fără cale — cu dl Babeș împreună au toastat numai românește.

„Qui bene distinguit, bene docet“. Reconoaște ierarchia bisericii noastre române, și eu mărturisesc cu D-ta deopotrivă, că limba diplomatică în țară e cea maghiară, încă și în raport cu biserică, dar' ca creștin ortodox, ca Român și patriot bun resping îndreptățirea ei în afacerile interne ale bisericii noastre cu toată rezoluțiunea“.

DIN ROMANIA

Proiectul de răspuns al Senatului la Mesagiul Tronului.

Sire,

Cu un sentiment de adânc respect și de credință deplină Senatul a ascultat cuvintele rostite de către Majestatea Voastră cu ocazia deschiderii acestei sesiuni extraordinare.

Reprezentanții națiunii, eșii din nouile elegeri, suntem cu toții pătrunși de adevăratele nevoi și trebuințe ale Țării. Toate clasele societății sunt iasotate e îmbunătățiri morale și materiale; și acum, când corperile Statului sunt constituite, și țara poate să intre în deplina exercițiu al drepturilor sale constituționale...

La urmăirea acestui scop mareș și nobil, Vă dăm încredințarea, Sire, că nimic nu vom erupa din tot ce avem în noi de raționale și de căldură sufletească pentru binele public și că nici o zi a activității noastre nu va fi perdată în zădar.

Sire, Nu cu puțină măhnire Senatul vede în unele părți ale țerei recolta anulului acestui...

Din iubire față de mine se împăcase deja cu soartea ei; ea singură putea odată să restabilească pacea între sârmanii ei părinți. Ea te-a iubit pe d-ta, și d-ta, care iubești asemenea cu atâta nobleță, îi răpești un soț și presari discordia într'o casă, în care ai fost și vei fi primit totdeauna ca un fiu.

sta compromișă. El așteaptă cu încredere de la guvernul Majestății Voastre măsurile prompte și eficace reclamate de starea agriculturală de estimp.

Senatul așteaptă cu adâncă mulțumire, că regatul român întreține cu toate puterile raporturi amicale și pe deplin satisfăcătoare. El împărtășește speranța, că opera păcii, atât de frumoasă și progresul omenirii, își va găsi garanții și mai multe prin conferența, la care s'au strins reprezentanții tuturor statelor.

România nu va putea de cât să profite de această pace, spre a-și duce fără șovăire mai departe munca sa de transformare și să-și dezvolte în toate direcțiunile forțele de viață.

Sire,

O națiune este o mare solidaritate, alcătuită prin sentimentul jertfelor ce a făcut și al celor ce se simte dispusă încă să mai facă.

O patrie se fundează, o patrie se apără prin cumpătarea și reflecția bărbătească, prin cultul dreptului și al legii.

Patria noastră, zidită cu prețul a o mie și mai bine de ani de oroism și de răbdare prin vitejia unora, prin cumințirea altora, prin suferințele tuturor, își aduce pururea cu reconștiință aminte, cât dăruiește înțelepciunii și vitejiei bărbatului, care a dus-o la izbândă și la neafăturare și a așezat-o pe temelii trănice și neperitoare.

De aceea, astăzi, când plin de patrioțică rîvnă și de energie Senatul își începe activitatea sa legislativă, el privește cu încredere la viitorul Patriei și zice din fundul inimei.

Să trăiți Majestate!

Trăiască M. Sa Regina!

Să trăiască AA. LL. RR. Principele și Principesa României cu micii Prințisori!

Trăiască România!

Raportor, Gr. G. Tocilescu.

Convocare.

Adunarea generală a despărțămentu lui XXXIII (Sătmâr) al Asociațiunii pentru literatură română și cultura poporului român, se va ține în 13 Iuliu st. n. la 10 oare d. m. în Seară în biserică gr. cat. de acolo, unde la 8 oare se va oficia serviciu divin solemn. După săvîrșirea S. liturgiî își va ține adunarea generală „Reuniunea învățătorilor gr. cat. din comitatul Sătmâr-Ugocia“; după închiderea adunării învățătorilor, va fi:

- 1) Deschiderea adunării despărțămentu lui. 2) Inscierea membrilor noi și incasarea taxelor. 3) Raportul Direcțiunii. 4) Eventuale disertațiuni. 5) Alegerea a doi delegați pentru adunarea generală a Asociațiunii. 6) Eventuale propunerii.

ascunși, când lacheul te anunța. Fie-ți acumă milă de mine, de tinereța d-tale, de reputația ficei mele. Frumuseța îi dispăre ca și sănătatea; se consumă în taină și pentru d-ta. Te conjur în numele Teresei, să te duci. Jertfește-ți patima pentru liniștea copilului meu; nu băa în seamă, că eu sunt cel mai nenorocit prieten, soț și tată, care a existat v'odată. — Iacopo părea mișcat, dar' nu și schimbă de loc față, nu-i curse nici o lacrimă și nici nu răspunse. Dar' dl T. trebuia să-și întreprună vorbirea din cauza lacrimilor, și până noaptea târziu rămase lângă patul lui Iacopo. Totuși licii unui nu mai deschise gura, până nu-și luară rămas ban. — Boala tinerului se agravă și în ziua următoare avea friguri violente.

La ambele adunări deci se invită onorabilii membri ai despărțimentului și toți aceia, cari se interesează de programul pe porul român.

George Șuf, Dr. Vasile Lucăci,
direct. despărț. secretar.
Sătmăreț.

NOUȚĂȚI

Arad, 3 Iulie 1899

Monarcul la Ischl. Se scrie din Viena, că Majestatea Sa Monarcul nostru a plecat azi-dimineață la Ischl, unde va petrece aproape vara întreagă.

Știri personale. Aseară, cu trenul accelerat de la Pesta, a sosit în Arad P. C. Sașil Goldiș. Inteligența română din loc, în număr frumos, l'a întâmpinat la gară și l'a însoțit până la rezidența, unde P. C. Sașil viitorul episcop s'a întreținut cu mai mulți frunțași, arătându-le emoțiunea ce a simțit vedând nașterea primăriei. Intre altele, fiind vorba de soarta bisericii și de multele îndreptări și lupte ce trebuie realizate, P. C. Sașil a zis: „Fiți siguri, d-ilor, nu vă veți înșela în mine, căci ambițiunea mea e să muncim ca ardore împreună, pentru mărirea bisericii și a neamului nostru.”

Din diereasa Caransebeșului. Examenle dela Institutul pedagogic teologic diocesane din Caransebeș, amăsorat programelor publicate în „Foia Diocesana”, cu elevii de pedagogie și teologie s'au ținut în decursul săptămânii trecute. Examenle au fost conduse de Prea Sfinția Sa Părintele Episcop diocesan, Nicolae Popca. Prea Sfinția Sa, ca totdeauna și de astă dată, cu interes deosebit a urmărit sporul, ce-l face viitorii învățători și preoți. Examenle au fost vizitate de P. C. Sașil Părintele arhimandrit Mustă și de alți iubitori de înălțarea instituțiilor noastre bisericesti-scolare. La examenle de pedagogie a luat parte și inspectorul școlar Ioan Dengi, în calitate de comisar ministerial.

Noi învățători diplomați. Examenul de calificare învățătorească s'a ținut la seminarul diocesan din Arad în zilele 14, 15, 16 și 17 Iunie a. c. v. sub presiul părintelui arhimandrit Augustin Hamcea, fiind de față și d-nul inspector reg. de școli al comitatului Arad, Varjassy Arad. S'au supus examenului de calificare toți cei 16 elevi, cari au absolvat la finea anului școlar curent cursul al IV preparandial, și cari toți au prestat cu succes examenul de calificare învățătorească. Afară de aceștia s'au mai supus examenului cu această ocaziune 21 pedagogi absolvenți, din anii anteriori, dintre cari au prestat cu succes examenul 12, între cari 4 elevi preparandisti; ear' 9 au fost respinși până la proxima întrunire a comisiei. Astfel numărul învățătorilor calificați în eparchia Aradului s'a înmulțit cu 28.

La Sibiu examenle de calificare învățătorească s'au ținut în zilele del' 8-17 Iunie st. v. a. c. sub conducerea comisariatului consistorial M. Violeanu și la asistența, pentru limba maghiară, a inspectorului reg. de școli G. Pintér. Examenul l'au trecut cu succes 24 absolvenți, între cari și patru elevi preparandisti. Și-au emendat calculul din limba maghiară doi inși, 5 inși s'au retras în cursul examenului, 23 au rămas cerigenți din 1 sau 2 obiecte, 2 s'au reiegit la repetirea examenului întreg la sit an.

Epilogul panamei dela p-ceptorat Czegledy Mihály, unul dintre complicii lui Băcs Scheinberger, autorii furtului de

100.000 fl. din cassa ofieului de dare din Ios, din cauza boalei a fost rămas neosădit, până acum Vineria trecută (30 Iunie n.). În această zi tribunalul din Arad s'a întrunit din nou, ca să împrăvească odată și cu Czegledy, care abia acum s'a mai ridicat din lunga sa coală de plămâni, ce-l apucase între zidurile temniței. După o pertractare de-o zi, tribunalul, — aflându-l vint at: pentru complicitate în furtul sevăsit de Băcs, pentru falsificarea de acte publice, pentru defraudare la oficiu, pentru înșelătorie și pentru falsificare de acte private, — l'a osândit la 4 ani de temniță și la pierderea ofieului pe cinci ani, apoi la amendă în bani de 30 fl., la restituirea, împreună cu ceilalți tovarăși, a sumei defraudate, și în fine, la suportarea speselor de proces și de întreținere în temniță. Din anul de robie, tribunalul l'a iertat trei ani și două luni, cât adică a stat în temniță preventivă. Astfel Czegledy ar mai avea să robească 10 luni de zile. O altădată împreună cu acuzatorul său (adv. Dr. Nemess Zsigmond) și procurorul — au înscutat recurs în contra sentinței.

Arăt în cursul pertractării, cât și la publicarea sentinței, Czegledy adiese oir a erupt în plâns, și mereu își accentua nevinoșă și miseria, în care se află familia sa.

Conjurațiune în contra dinastiei Obrenovici. Sub titlu „*Buna a Srbiji*” (ceva înțeles în Sârbia) a apărut mai zilele trecute la Lipca o broșură în contra dinastiei sârbești Obrenovici. Broșura a fost confiscată, dar, cu toate acestea, foarte multe exemplare au fost răspândite în țară. S'a pornit îndată cercetare prin care s'a constatat, că broșura antidinastică a fost redactată de câțiva conspiratori. În urma acesteia au fost arestați: preotul Gjurici, unul dintre frunțașii partidului radical și un munteșean imigrat, cu numele Cernojevici, cari sunt bănuți pentru redactarea și răspândirea broșurii.

Camera italiană, după-a-m vesteste din Roma agentia „Stefani,” a fost închisă în 30 Iunie n. prin ordin regal. Astfel turbările, cari și aici degeneraseră în băști formale între deputați, — s'au potolit, și liniștea deocamdată e restabilită.

Advocați-femei în Franca. În ședința din 30 Iunie n. a. c. Camera franceză a primit, cu 319 contra 174 voturi propunerea deputatului Viviani, ca femeile franceze, licențiate în drepturi, să poată și ele urma practica advocațională.

O stațiune cu nume nou. Prin îngăduință ministerială, mica stațiune Meneșvölgy de până acum dintre gările Arad și Pesteș, — și-a schimbat numele în Căstalelele.

ULTIME STIRI

Patria carăși confiscată! Cetim în Patria!:

„În istoria ziaristicăi moderne este nemiștinută procedura, ce se observă actual față de ziarul „Patria”. De două sprezece ori după olaltă acest ziar a fost confiscat.

Este o lună întreagă de atunci, de când confiscările nu mai încetă și încă nu se poate prevedea timpul, când urgisirea ziarului nostru își va afla capăt.

„Dacă am fi necesitați să așteptăm sisterea confiscărilor de la factorii puternici din țara noastră, am trebui să lăcăm ori ce speranță, căci în decursul unei trecute prea ne-am putut convinge de judecata strimț și rea voință a acestor factori.

Brankovici acuzatul. Septemăna trecută întreagă a fost întrunit la Carlovăț comitetul congressional sârbesc, pentru a cerceta pe baza îndrumării ce a capetat-o dela sinodul episcopesc, învinuirile de defraudare a banilor bisericesti, ridicate contra patriarhului Brankovici de cătră episcopul Verșețului, Zmeianovici și pe care acesta le comunicase în scris

cu documente la olaltă, sinodului arhieresc.

Din momentul acesta contabilii actuali ai fondurilor bisericesti au adunat din catastife toate sumele defraudate de Brankovici, care le-a plătit acum, când dela defraudarea lor (pe când era protopop în Zombor) trecuseră 12, 15 și 17 ani; din timpul păstoririi sale ca episcop în Timișoara trecură 8 ani; ear sumele defraudate ca patriarh, sunt vechi de 2, 3 și 6 ani.

Fiind acum toate „înapoiate”, contabilii au declarat, că „nu există nici o pagubă în fondurile bisericesti.” Și nefiind pagubă, învinuirile denunțate prin Zmeianovici nu sunt basate, — la așa fel de conclud a ajuns comitetul național. Acest conclud îl va comunica acum sinodului episcopesc, care se va întruni cât de curând pentru a aduce hotărare definitivă asupra învinuirilor. Comitetul a mai hotărât a urgenta pe lângă sinodul arhieresc deciziunea sa luată încă acum 2-3 luni, anume ca episcopul Zmeianovici să fie amovat de la postul și demnitatea sa, „făcându-se nevrednic prin procederea sa față cu înaltpreașfinția sa” Brankovici, pe care „Zastava” îi intitulează mereu cu „înaltprea defraudanția sa”.

Printre Sârbi nu se îndoiesc nimeni, că Zmeianovici, dacă sinodul va absolvă pe patriarh, va face recurs contra acestor hotăriri la guvern, trimițând toate actele.

Scandalul e așa dar foarte mare.

Sosirea lui Dreyfus. Paris, 2 Iulie. Dreyfus a sosit ieri dimineața la Rennes, unde a fost internat în arestul militar. Un singur ziarist aflase despre locul unde va debarca, la Quiberon. A trebuit să stea în largul mării de seară până la oarele 2 dimineața, fiind o furtună colosală. Nici pe cheul mării, nici la Rennes, unde a sosit cu tren separat, n'a fost demonstrație. La oarele 10 căpitanul a primit visita soției sale. Intrevederea a fost mișcătoare. Dreyfus a îmbătrânit mult în cei 5 ani, dar cu toate aceste este voinic și bine dispus.

Bruce'la, 1 Iulie n. În urma turbărilor repețite pe stradă și în cameră, ministrul-president Van der Peereboom și-a dat er demisia. Regele a conferat apoi mult timp cu Beernaert, presidentul Camerii.

Invitare la abonament

Deschidem prin aceasta abonament pe Quart. III respective semestrul II. 1899 la

„TRIBUNA POPORULUI”

Condițiunile de abonament, însemnate și în fruntea foii, sunt cele următoare:

În Monarhia:

Pe un an . . . . . fl. 10.—
Pe 1/2 an . . . . . „ 5.—
Pe 1/4 an . . . . . „ 2.50—
Pe o lună . . . . . „ 1.—

Pentru România și străinătate.

Pe un an . . . . . franci 40.—

NUMERII DE DIMINEȚA

pot fi abonați deosebit, ca foaie pentru popor, cu 2 fl. pe un an, având o înălțime de 8 pagini, cele 4 pagini ale foii de zi, plus un adans poporal de 4 pagini.

Administrația

„TRIBUNA POPORULUI.”

ECONOMIE.

Grâne.

1 Iulie.

	Arad:	B. Pesta:
Grâu lun. fl.	8.30-9.50 fl.	9.70-9.95
„ mai slab „	8.—8.10 „	
„ Oct. „	— „	9.18-9.28
Cucuruz lun. „	4.—4.35 „	4.46-4.50
„ Iulie „		4.76-4.81
Orz „ „	6.—6.40 „	6.15-7.—
Săcară lun. „	6.80-7.— „	6.90-7.—
„ pe Oct. „	7.50-7.70 „	7.14-7.22
Ovăș lun. „	5.—5.10 „	5.85-6.00
„ Oct. „	— „	5.60-5.65

Cursul pieții din Arad.

Din 26 Iunie n. 1898.

Hărtie-monetă română	Cump. fl.	9-47	vënd	9.51
Lire turcești				
Imperiali (15 R. aur)		18.90		19.—
Ruble rusești 100 k		126 —		127.—
Galbeni		5.58		5.63
Napoleon-d'or		9.48		9.55
100 Mărci germane		58.50		58.95
Livre sterling		11.90		12.50

Porci:

(Piața Steinbruch)

19 Iunie.

Ungare; greutate:	bătrânc	320-380 kg.	42—42.5 cr. p. kg.
ti ere	320-390	„ 44—44.5	„ „
	250-390	„ 44—45	„ „
	până 250	„ 45—46	„ „
inijlocie	240-260	„ 47.5-48	„ „
Române			
erbești		44.—46	

Pășăioase:

Fasole boabe marf albe și rot.	fl.	6.50-7.—
„ „ cenușii	„	7.25 7.75
„ „ colorate	„	5.75 6.—
Lințe	„	10.— 16.—
Mazere pentru fert	„	11.— —
„ „ curățită	„	17.— —
Macu	„	31.— 33.—
Fasole albă s'a vend. cu fl.	6.50-7.—	100 kl.
„ boabe rot.	7.25-7.75	„
Lințe fără gărgărite	10.— 16.—	„
Muc	31.— 33.—	„
Mazere	11.— 17.—	„
Semăntă de cănepă	— 11.50	„
Chim	— 28.—	„
Unsoare de porc	52.—	„
Slănină	43.50-46.—	„
Prune	80/85 bucăți bosniece	fl. 12.75
„	95/100	„ 10.50
„	115/120	„ 9.50
„	80/85	„ sârbești „ 12.50
„	95/100	„ „ 9 1/2

Semințe:

Trifoi roșu:	„	98 „ „ 37.— 43.—
Lucernă: ung.	„	40.— 43.—
„ ital.	„	98 „ „ 45.— 47.—
In. după calitate	„	10.50-11.—
Ulei de napi	„	33.—
Petroleum american rafinat fl.	22.50	100 kl
„ rusesc	20.—	„
„ de Orșova	19.—	„
„ de Brașov	18.—	„
Spirt grob pentru rafinat fl.	16.50-16.75	„
Lână: de vară	„	90.— 92
„ vânăță	„	90.— 93
„ albă	„	108.— 114

Pei lucrute:

prima Einsatz-Terzen	10-13 Kl	fl. 138.— 142
„	14-20	„ 143.— 148
„ Zweisatz	20-22	„ 133.— 135
„ Dreisatz	22-24	„ 140.— 142
„	25-26	„ 143.— 145
„	26-30	„ 145.— 146
„ de bivoli	28-32	„ 142.— 144

Spirit:

19 Iunie.

Spirt rafinat; cu toptanu	55.50
„ „ cu micu	56.50
„ brut cu toptanu	54.50
„ „ cu mic	55.50

Editor: Anrel Popovici-Barciann.

Redactor responsabil Ioan Russu Șiriani

Biblioteca Noastră

Apare în Caransebeș.

Director: E. Hodoș.

Au apărut:

Nr. 1 S. S. Secula, Realități și Vișări, novelete

Nr. 2. Iosif Bălan, Iancu de Hunyad.

Nr. 3—4. G. Coșbuc, Versuri și Proză, cu potretu autorului.

Nr. 5. Gr. M. Alexandrescu, Fabule alese.

Nr. 6. N. Macovișteanu, Dela Sat, piesă teatrală pentru popor,

Nr. 7. Zotti Hodoș, Intocmai! comedie franceză.

Nr. 8—9. O. G. Lecca, Istoria Țiganilor, cu potretu autorului.

Nr. 10. E. Hodoș, Convorbiri Pedagogice.

Nr. 11—12. E. Hodoș, Cântece Bănățene, cu răspuns dlui Weigand

Nr. 13. E. Hodoș, Cântece Cătănestei, cu portr. lui T. Doda.

Nr. 14. G. Crăciunescu, Copii de găsit, snoave, cu potr. autorului.

Nr. 15—17. Ios. Bălan, Numiri de localități.

Nr. 18—22. Zotti Hodoș, Poftă bună! Carte de bucate.

Nr. 23—26. P. Drăgălina. Din Ist. Banatului Severin I.

Nrele viitoare: Din Istoria Bănatului Sev. de P. Drăgălina.

P. II. Severinul sub principii Transilvaniei până la căderea sa în mâinile Turcilor (1658).

P. III. Resboaiele între Austria și Turcia pentru eliberarea Severinului

P. IV. Înființarea regimentului valaho-illiric, mai târziu romano-banatic nr. 13. (1767—1872),

Partea I. a apărut.

Celelalte au să apară pe rând. *Cei ce doresc să li-se trimită, sunt invitați a ne înștiința, ca să știm câte exemplare să tipărim.* Direcția.

Conferințele învățătoresști, este titlul unei cărți de 212 pagini apărută în tipografia arhiepiscopala din Sibiu. Conferințele învățătoresști din arhiepiscopia ortodoxă română a Transilvaniei ținute în 18/30 și 19/31 August 1898 sunt publicate de comisariul consistorial. La sfârșit se află trei lucrări mai bune și anume: „Istoricul treptelor formale, respective metodice, ale învățământului.” „Istoria naturală în școala populară” și „Remunerațiunile și pedepsele în școală!”

A apărut nrul 27 din „Floare Albastră” cu următorul sumar:

Pandurul, C. Sandu. Cântec bohem (poesie), St. O. Iosif. Din Corsica, I. Duscian Cântecul isvorului (poesie). Sin-Petreaul Note din țeară, S. Voinea. Glas de corn (poesie), D. Nanu. Funcționari... (schită. Săfres' ochii tîi (din Heine). I. Neamțu. O carte nouă, Marie Rz. Rubrică veselă Lumpatius. Criminalitate și socialism, Alfred Fouillée Crochiuri din țeară, Snoave Ecouri literare și artistice. etc. etc.

Carte de bucate

A apărut în „Biblioteca noastră”

Poftă bună!

Carte de bucate de Zotti Hodoș atragem atențiunea cetitorilor asupra acestei cărți, care conține sub 420 de numere, peste 600 de rețete și anume cele mai bune rețete din bucătăria practică și modernă. Această carte să poate întrebuița în ori-ce gospodărie românească. Partea cuprinde atât rețetele bucatelor celor mai simple cât și rețete de bucate mai complicate; și adică: Supe, Ciorbe, arsiete postate, rosoluri, aspicuri galantine, fripturi naționale și franțuzești, torte, parfouri înghețate, ceaiuri, licheruri etc. etc.

Prețul 70 cr. plus porto 5 cr. se afla de vânzare la Dna Zotti Hodoș. Caransebeș.

Bibliografie A apărut „Foia pedagogică”, cu următorul cuprins: Disciplina, cu devotamentul și iubirea în serviciul educațiunii (Urmare și fine), de Ioan Dariu.—Modele de lecțiuni: Aerul, elasticitatea lui, de C. Gr.—Informațiuni: Instrucțiune cu privire la cuincuenali. — De ale reuniunilor învățătoresști. — Multămită. — Felurim.

A apărut „LITURGIA sfântului Ioan Crisostom” de Nicolae Ștef, inv. în Arad. ediția II. pentru cor mixt, cu mai multe privesne, irmoase, și un adaus de cântec naționale. — Prețul unui exempl. 4 fl. plus porto postal, ear' legat cu firme 50 cr. mai mult; se află de vânzare la administrația „Tr. Pop.”.

„Taina celor 12 Vineri mari de peste an și rugăciune pentru vremuri grele” este titlul unei broșuri, ce a apărut la institutul tip. „Minnerva” din Orăștie, edată de d-nii Iosif Tabăcariu și Ilie Turdașan.

Prețul 10 cr. Doritorii a o avea, să grăbească cu procurarea.

A apărut „Aritmetica generală și specială” de Teodor Ceonța prof. preparandial. Aritmetica menită preparandiilor (școalelor normale), școalelor comerciale și medii, cum și al tuturor privaților, costă 2 fl.

Cartea plugarilor de Ioan Georgescu costă 25 cr.

Cea dintâiu se poate procura dela Tipografia Diecesană, din Arad, cea de a doua dela Tipografia „Aurora” din Gherla.

Gramatica limbii eline, după Curtius-Hartel de Paul Budiu, profesor gimnasial, a apărut în Brașov, ea op 2. din edițiunea fondului „Coresi”. Voluminoasă de 374 pagini, gramatica dlui Budiu cuprinde: în partea I. Morfologia (partea formală a gramaticii) și în partea II. Sintaxa. Cartea este aprobată de ministrul ung. de culte și instrucțiune publică și costă 2 fl. 60 cr.

„CONCORDIA”
Societate comercială pe acții,
Sibiu. 336 12—6
pune în vânzare
UN VIN EXCELENT
garantat curat, cu prețul de
40 cr. Litrul!!
Se potrivește admirabil cu ape minerale!

Cumpărați și cetiți!
„Din vremuri apuse”
amintiri din vremurile eroice ale vieții noastre naționale
de
Indita Secula născută Truța.
Prețul 1 coroană.
Se poate comanda prin Administrațiunea ziarului
„Tribuna Poporului”

Dentist și atelier tehnic pentru dantură.

Am onoarea a aduce la cunoștința p. t. public, că în
Arad, piața libertății (Szabadság-tér) sub Nr. 22.

în etagiu I. al casei de chiriă dela teatru

am deschis

un atelier tehnic pentru dantură

care corespunde în toată privința tuturor cerințelor
moderne.

Am funcționat timp mai îndelungat la renumita clinică de dantură din Berlin însușindu-mi cele mai noue și practice tratamente aplicate acolo și provăzută pe deplin cu materialul și toate recuizitele tehnice mă recomand (orer) a plumbui măselele cu ori ce material indatinat, sau metal cum se va afla mai avantajos pentru bolnav.

Pentru curățirea dinților și conservarea lor în stare bună și pe lângă onorariu prealabil fixat.

Tragerea de măsele o sêvêrșesc ori pe lângă amortirea durerilor (amnesticum) ori cu gaz de voluptate sau chiar și fără de acestea

Pun coroane de măsele din aur.

Așez statornic dinți singuratici

Pe lângă plătire chiar și în rate pun dantură artificială întreagă, deplin acomodată, pentru sdrumicarea bucatelor, fără a îndepărta rădăcinile dinților, sau numai câte o parte a danturii sêvêrșesc cu multă îngrigire, tot asemenea prelucru dinți artificiali neconvenabili și reparoz părțile rupte din ei.

Scot dinți dela sêraci gratuit. Ordinez dela 5—9 ore.

Membrilor dela cassa pentru ajutorarea bolnavilor însă pentru prețuri foarte moderate.

Ordinez înainte de ameazi dela 9—12 ore după ameazi dela 2—6 ore.

Arad 1899 Iunie.

Cu deosebire stimă:

VAJDA BENEDICT
medic-dentist.

331 20—15